

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.IV.37.003/2013/7.szám

A Kúria a dr. Hadházi Györgyi ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Kurovecz Zoltán tanácsos által képviselt Országos Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség alperes ellen hulladékkezelési bírság ügyében hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2012. október 3. napján kelt 1.K.21.592/2012/3. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 1.K.21.592/2012/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30 000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperes első fokú hatósága engedélyezte a felperes területein elterülő, nem veszélyes hulladék lerakására szolgáló B3 alkategóriájú hulladéklerakó felszámolással történő rekultivációját. A rekultivációs határozat rendelkező rész 6.1. pontja értelmében „[a] bezárt hulladéklerakó területén illetve annak környezetében hulladék nem rakható le.”

Az alperes a 2011. október 26-án megtartott helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyv alapján módosított másodfokon meghozott határozatával 858.000 forint hulladékgazdálkodási bírsággal sújtotta a felperest, mivel a depónián kívül 25 m³ építési hulladékot észlelt.

A felperes keresete alapját eljáró Nyíregyházi Törvényszék (a továbbiakban: Törvényszék) a keresetet elutasította. Indokolása értelmében a helyszíni szemle alkalmával felvett jegyzőkönyv olyan

közokirat, amellyel szemben a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az abban foglaltak nem a valós tényeket tartalmazzák. A hivatkozott okiratban a felperes képviselője elismerte a hulladékgazdálkodási bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállás megvalósulását. Ezzel pedig azt is, hogy a felperes nem tett eleget a rekultivációs határozatban foglalt kötelezettségeinek. A Törvényszék ítélete értelmében a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 14. § (1) bekezdése értelmében a felperes a hulladékkezelési feladatok közül a tárolás feladatát végezte, amely tekintetében azonban kötelezettségeit megsértette, ezért az alperes határozata jogszerűen alkalmazott a felperessel szemben bírságszankciót.

A felperes felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, amelyben a Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését, érdemi határozat meghozatalát, avagy a Törvényszék új eljárásra és új határozat meghozatalára kötelezését kérte. Felülvizsgálati kérelmét azzal indokolta, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte a Hgt. 14. § (1) bekezdését, valamint a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hbr.) 1. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezést. A felperes álláspontja értelmében a hulladéklerakót a hatóság bezárta, ezért ott hulladékkezelési tevékenység nem folyt. Az alperes által reklamált őrzési hiányosság a Hgt. 3. § 1) pontja értelmében olyan utógondozási tevékenység, amely a kezelés fogalomköréhez tartozik. A hulladékkezelési tevékenység azonban bezárt hulladéklerakó esetében nem értelmezhető, a felperes terhére gyakorlatilag az utógondozás keretében tapasztalt hiányosságok miatt a hulladékkezelés esetére kilátásba helyezett joghátrányok alkalmazása történt. Így a bírságkiszabásra jogalap hiányában került sor.

Utalt arra is, hogy a felperes terhére tudatosság hiányában a Hgt. 3. § q) pont szerinti „tárolás” magatartása sem róható fel. A felperes szerinti hulladéktest-átmozgatás hiányában az alperes nem tárta fel, hogy ki volt a hulladék termelője, elhagyója. Utóbbi esetben azonban az alperesnek a Hbr. alapján nem volt hatásköre eljárni.

Mindemellett jogsértőnek ítélte a bírságmértéket is, mivel az nem állt arányban az elkövetett jogsértés súlyával.

A felperes eljárási jogsértésre is hivatkozott azzal, hogy az alperes nem folytatott le teljes körű bizonyítást az első fokú határozat ellen benyújtott fellebbezésében foglaltak alapján, amely a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 104. § (3) bekezdésének megsértését eredményezte. Az alperes nem tárta fel az ügy szempontjából releváns tényeket sem, bizonyítási eljárást nem folytatott le.

A Törvényszék a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésével hozta meg

ítéletét úgy jogi mint ténybeli alapjai tekintetében, továbbá nem értékelte megfelelően a felperes polgármesterének nyilatkozatait.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között, a felek ilyen irányú kérelme hiányában tárgyaláson kívül vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 28. § első fordulata értelmében a Kúria felülvizsgálati hatáskörét hivatalból vizsgálja. Megállapította, hogy a Pp. 2012. évi CXVII. törvény 12. §-ával módosított 340/A. §-a értelmében „nincs helye felülvizsgálatnak az adóhatóságnál fennálló, továbbá az adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülő fizetési kötelezettséget megállapító (...) ügyekben, ha a közigazgatási hatósági ügyben (...) megállapított fizetési kötelezettség (...) az egymillió forintot nem haladja meg.” A törvény záró rendelkezései között, a 130. § (3) bekezdése a 12. § 2012. szeptember 1-jei hatályba lépéséről rendelkezik.

Ezzel párhuzamosan a törvényalkotó szükségesnek tartotta módosítani a Pp. hatályba léptetéséről, végrehajtásáról szóló 1952. évi 22. törvényerejű rendeletet is, amelynek 24. §-a értelmében „[a] Pp.-nek az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvénnyel módosított (...) 12. (...) §-át hatályba lépését követő 60 nap után jogerőre emelkedett határozatok tekintetében kell alkalmazni.” A felülvizsgálati korlát tehát a hatályba lépés többszörözött szabályából következőleg a 2012. szeptember 1. után 60 nappal jogerőre emelkedett ítéletek esetében alkalmazandó.

A perbeli eset tipikusan a 340/A. § hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben meghozott határozat: Lényege ugyanis a jogsértő magatartás mint jogalap megállapítása esete szankcióként alkalmazott fizetési kötelezettség, a bírság. Ezért egyéb határozati döntés hiányában a bíróság törvényességi felülvizsgálatának iránya a jogalap mellett csupán a fizetési kötelezettség (bírság) kiszabásával, illetve összezszerűsége törvényességének vizsgálatával állhat összefüggésben. A Pp. 340/A. §-ának hatásköri korlátai azokban a közigazgatási perekben alkalmazandóak, amelyekben a perben elbírálandó kérelmek elsődlegesen avagy végső fokon a közigazgatási határozatban megállapított fizetési kötelezettséget érintik.

A perbeli esetben a jogerős ítélet 2012. október 3-án kelt, ezért a fizetési kötelezettség összefüggéséhez kötött felülvizsgálati korlát a jelen esetben még nem alkalmazható.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemben bírálta el.

A Kúriának részben abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy

a Törvényszék ítéletében helyes tartalommal alkalmazta-e a Hgt. 14. § (1) bekezdése szerinti hulladékkezelés fogalmát, másrészt abban, hogy a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközően törvénysértő-e az ítélet azért, mert a bizonyítottság szempontjából kétséges tényállást hagyott helyben.

A Hgt. 3. § 1) pontja és 14. § (1) bekezdése meghatározza a hulladékkezelési tevékenység tartalmát. E szerint a 3. § 1) pontja a „kezelés” fogalmát az alábbiak szerint határozza meg: „a hulladék veszélyeztető hatásainak csökkentésére, a környezetszennyezés megelőzésére és kizárására, a termelésbe vagy a fogyasztásba történő visszavezetésére irányuló tevékenység, valamint a kezelést megvalósító eljárás alkalmazása, beleértve a kezelőlétesítmények utógondozását is (...)”. A 14. § (1) bekezdése szerint „[h]ulladékkezelési tevékenységnek minősül a hulladék gyűjtése, begyűjtése, szállítása, előkezelése, tárolása, hasznosítása, ártalmatlanítása.”

A rendelkezések értelmében a hulladékkezelés körében értelmezendő nem csupán a hulladéklerakó üzemeltetésével összefüggő tevékenység, hanem a kezelőlétesítmények felszámolásával összefüggő „utógondozás” is. Ezért a felperesi önkormányzat hulladékkezelési tevékenységet végez a bezárt hulladéklerakó utógondozása körébe tartozó kötelezettségeinek ellátásakor is. Ilyen, a bezárt hulladéklerakó utógondozása körében értelmezendő kötelezettségként írta elő az alperes rekultivációs határozata rendelkező rész 6. pontjában - hatósági kötelezettségként - a depónia és azon túl is, a szélesebb értelemben vett környezet karban tartását, állapotának szinten tartását. A felperes a rekultivációs határozatban a részére megállapított kötelezettségeket nem vitatta, az abban foglaltakkal összefüggésben nem hivatkozott arra, hogy e kötelezettségeket törvénysértőnek ítéli, egyebekben pedig e kötelezettségek megoldhatatlan feladat elé állítják a bekerítetlen, őrzés nélküli bezárt hulladéklerakó kapcsán.

A Kúria tehát a Hgt. értelmezésével arra a következtetésre jutott, hogy a felperes mint hulladékkezelő nem a Hgt. 3. § q) pontja szerinti tárolási, hanem az alperes engedélyén - és kötelezésén - alapuló [14. § (2) bekezdés], a Hgt. 3. § 1) pontja szerinti hulladékkezelési tevékenységet volt köteles végezni a rekultivációs határozat alapján. Ha ez nem így lenne, az alperes nem tudna érvényt szerezni a rekultivációs határozatában foglaltaknak és a bezárt hulladéklerakó funkcióját szankció nélkül vehetné át annak közvetlen környezete mindaddig, amíg a felperes eleget nem tesz a rekultivációs kötelezettségének.

A felperes egyebekben a rekultivációs határozatban foglalt kötelezettségeivel évek óta tisztában van: a hulladéklerakó bezárásáról az alperes 2004-ben döntött, a terület rekultivációjának határidejét 2006. március 31-ében, majd 2007. március 31-ében, azt követően pedig 2010. december 31-ében

határozta meg. Végül a perrel érintett rekultivációs határozat 2014. június 30-ig rendelte el e feladatok elvégzését.

A kifejtettek értelmében a Kúria nem tudta megállapítani a Törvényszék ítéletének helytelen jogértelmezésen alapuló törvénysértését. Ezzel szemben osztotta az alperesi felülvizsgálati ellenkérelemben foglalt azon álláspontját, amely szerint a felülvizsgálati kérelem és a Törvényszék ítéletének felülvizsgálatakor a Hgt. 3. § f) és q) pontjai nem bírtak relevanciával.

Mind emellett a Kúria nem állapított meg törvénysértést azzal kapcsolatosan sem, hogy a Törvényszék a helyszíni szemlén felvett jegyzőkönyv közokirati jellegére tekintettel bizonyítást várt el a felperestől a felülvizsgálni kért határozatban foglalt tényállás megdöntése érdekében. Ebben a tekintetben a Törvényszék helyesen hivatkozott a Pp. 195. §-ában és 164. § (1) bekezdésében foglaltakra. A felperesi bizonyítás hiányában ugyanis érvényesül a közokirathoz fűzött törvényi vélelem, azaz a jegyzőkönyvben foglalt tényállás valódisága. A felperes képviselője a helyszíni szemle alkalmával nem kifogásolta sem a fellelt hulladék ártalmát, sem pedig annak műszakilag becsült mennyiségét. A Törvényszék helyes jogi álláspontja, a perben megállapított tények és megtett nyilatkozatok helyes mérlegelése mellett meghozott ítélete ezért nem minősíthető a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján megalapozatlannak.

A Törvényszék ítélete a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott aránytalanság elvébe sem ütközik, mert a bírság mértékét az alperesi hatóság nem mérlegeléssel, hanem a Hgt. és a Hbt. rendelkezései alapján állapította meg. Ebben a körben mérlegelésre csak a hulladék felperes által sem vitatott mennyiségének megítélésében került sor, egyebekben a bírság mértékét és a számítás módját a jogszabályok határozták meg.

Mindezen indokok alapján a Kúria a jogszerű törvényszéki ítéletet a Pp. 274. § (3) bekezdésére tekintettel hatályában fenntartotta.

A felperes eredménytelen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárás során keletkezett, és alapvetően az alperes jogi képviseletével kapcsolatban felmerült perköltségének megfizetésére. A Kúria az összecszerűség tekintetében - az alperes jogi képviseletére tekintettel - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján döntött.

Mivel a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a értelmében teljes személyes illetékmentességet élvez, ezért a felülvizsgálati illeték a 6/1986. (IV. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2014. január 14.

**Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi
Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő